

एकाइ 2: स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहले MISP को कार्यान्वयन नेतृत्व गर्न एक संस्थाको पहिचान गर्छ भनी सुनिश्चित गर्ने

समग्र स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहको प्रतिक्रियाको भागको रूपमा यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य (SRH) का लागि न्यूनतम प्रारम्भिक सेवा प्याकेज (MISP) को समन्वयन आपतकालीन अवस्थामा प्रतिक्रिया जनाउने प्रत्येक निकायभित्र बहु स्तरहरू साथसाथै उप-राष्ट्रिय, राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरहरूमा महत्त्वपूर्ण हुन्छ। यी विभिन्न स्तरहरू र क्षेत्रहरूसँगको समन्वयन SRH प्रतिक्रियाको प्रभावकारिता सुनिश्चित गर्नका लागि अत्यन्तै महत्त्वपूर्ण हुन सक्छ। यो किनभने समन्वयनले विपत्तिबाट प्रभावित जनसङ्ख्यासँग जीवन रक्षक SRH सेवाहरूमा पहुँच छ भनी सुनिश्चित गर्नका लागि सेवा डेलिभरीमा अन्तरहरू पहिचान गर्न र भर्न, ओभरल्यापिङ कार्यक्रम रोक्न, वकालत बलियो बनाउन र मापदण्ड तथा उत्तरदायित्वको एप्लिकेसनलाई समर्थन गर्नमा मद्दत गर्दछ।

प्रत्येक मानवतावादी परिस्थितिमा प्रतिक्रियाको जनाउन सुरु गरे लगत्तै, स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहले समन्वयन सुनिश्चित गर्नका लागि नेतृत्व SRH संस्थाको पहिचान गर्नुपर्छ। यो स्वास्थ्य मन्त्रालय, संयुक्त राष्ट्र निकाय र/वा राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय गैर-सरकारी संस्था (NGO) हुन सक्छ। यो भूमिका निर्वाह गर्ने उत्कृष्ट क्षमता भएको भनी पहिचान गरिएको नामाङ्कित संस्थाले तुरुन्तै न्यूनतममा तीनदेखि छ महिनाको अवधिको लागि पूर्णकालीन SRH संयोजकलाई समर्पित गर्छ। SRH संयोजकले स्वास्थ्य साझेदारहरूलाई सञ्चालनात्मक र प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउँछ र SRH को प्राथमिकता र SRH का लागि MISP सेवाहरूको प्रभावकारी प्रावधान सुनिश्चित गर्नका लागि समन्वित योजनालाई सहज बनाउनुहुन्छ। यो व्यक्तिसँग यो सहायता उपलब्ध गराउन SRH का लागि MISP का सबै तत्व र समन्वयन सीपहरूको पर्याप्त प्राविधिक ज्ञान हुन महत्त्वपूर्ण हुन्छ।

एकाइको अन्त्यमा, अध्ययनकर्ताहरू निम्न कुराहरू गर्न सक्षम हुने छन्:

- नेतृत्व SRH निकाय र SRH संयोजक हुनुको महत्त्व व्याख्या गर्न र
- SRH संयोजकका भूमिका र प्रकार्यहरू पहिचान गर्न।

SRH का लागि MISP का उद्देश्य र क्रियाकलापहरू

स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहले MISP को कार्यान्वयन नेतृत्व गर्न एक संस्थाको पहिचान गर्छ भनी सुनिश्चित गर्ने। नेतृत्व SRH संस्थाले:

- ▶ स्वास्थ्य सेवाहरू प्रदान गर्ने सबै निकायहरूलाई प्राविधिक र सञ्चालनात्मक सहायता प्रदान गर्नका लागि SRH संयोजक नियुक्त गर्छ;
- ▶ MISP को कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न समन्वित कार्यलाई सहज बनाउनका लागि सबै सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग नियमित बैठकहरू आयोजित गर्छ;
- ▶ MISP कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित कुनै पनि समस्याको बारेमा स्वास्थ्य समूह, लिङ्गमा आधारित हिंसा (GBV), उप- क्षेत्र/समूह र/वा ह्मन इम्युनोडिफिशियन्सी भाइरस (HIV) राष्ट्रिय समन्वयन बैठकहरूमा रिपोर्ट गर्छ;
- ▶ स्वास्थ्य/GBV/HIV समन्वयन प्रक्रियाहरूसँगै, विद्यमान SRH सेवाहरूको प्रतिचित्रण र विश्लेषण सुनिश्चित गर्छ;
- ▶ स्वास्थ्य तथा लोजिस्टिक क्षेत्र/समूहसँगको सहकार्यमा SRH सेवा र सामग्रीहरूको उपलब्धता बारे जानकारी साझा गर्छ; र
- ▶ SRH सेवाहरूको उपलब्धता र स्थान बारे समुदाय सचेत छ भनी सुनिश्चित गर्छ।

SRH संयोजकका क्रियाकलापहरू के-के हुन्?

मानवतावादी प्रतिक्रियाको प्रारम्भमा, स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहले नेतृत्व SRH संस्थाको पहिचान गर्नुपर्छ। नेतृत्व SRH संस्थाले त्यसपछि स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहभित्र कार्य गर्ने SRH संयोजकलाई कार्यान्वयनमा राख्नुपर्छ।

तलका SRH संयोजकद्वारा लिइएको सन्दर्भका व्यापक सर्तहरू हुन्:

SRH संयोजक: सन्दर्भका सर्तहरू

SRH संयोजक SRH का लागि MISP कार्यान्वयन गर्नका लागि स्वास्थ्य क्षेत्र/समूह साझेदारहरूलाई सहायता गर्न र विस्तृत SRH सेवाहरूको प्रावधानका लागि योजना बनाउन जिम्मेवार हुनुहुन्छ। SRH संयोजकको भूमिका:

- ▶ स्वास्थ्य, GBV र HIV क्षेत्र/ समूह/कार्यकर्ताहरूसँग समन्वय, सञ्चार र सहकार्य गर्ने र स्वास्थ्य र अन्य अन्तर-क्षेत्रीय समन्वयन बैठकहरूमा सक्रिय रूपमा सहभागी हुने, जानकारी उपलब्ध गराउने र रणनीतिक तथा प्राविधिक समस्या र सरोकारहरू उठाउने;
- ▶ SRH का लागि MISP को कार्यान्वयनलाई सहज बनाउनका लागि स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्थानीय र अन्तर्राष्ट्रिय NGO हरू (SRH मा कार्य गर्ने विकासका संस्थाहरू सहित), सम्बन्धित संयुक्त राष्ट्र निकायहरू, नागरिक समाजका समूहहरू, अन्तर-क्षेत्रीय (संरक्षण, GBV र HIV) प्रतिनिधिहरू र किशोर-किशोरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र समलिङ्गी महिला, समलिङ्गी पुरुष, द्विलिङ्गी, तेस्रोलिङ्गी, समलिङ्गी, अन्तरलिङ्गी र अलिङ्गी जस्ता प्रायः अधिकारहीन हुने जनसङ्ख्याहरूबाट सामुदायिक प्रतिनिधिहरू सहित सबै प्रमुख सरोकारवालाहरूसँग राष्ट्रिय र सम्बन्धित उप-राष्ट्रिय/ क्षेत्रीय र स्थानीय स्तरहरूमा नियमित SRH समन्वय बैठकहरू आयोजित गर्ने;

- विस्तृत SRH सेवा डेलिभरीका लागि SRH का लागि MISP को वकालत, कार्यान्वयन र योजनालाई समर्थन गर्ने प्रभावित जनसङ्ख्याहरूको आधारभूत जनसाङ्ख्यिकीय र SRH जानकारी जम्मा गर्ने;
- निम्न कुराहरू गर्ने राष्ट्रिय र आयोजक-देशका नीति, प्रोटोकल, नियमन र प्रचलित कानूनहरूका तत्त्वहरू बारे जानकारी पहिचा गर्ने, बुझ्ने र उपलब्ध गराउने:
 - प्रभावित जनसङ्ख्याका लागि SRH सेवाहरू समर्थन गर्ने र
 - SRH सेवाहरूमा बाधाहरू सिर्जना गर्ने र पहुँचमा प्रतिबन्ध लगाउने;
- स्वास्थ्य, GBV र HIV समन्वय प्रक्रियाहरूको सहायताले विद्यमान SRH सेवाहरू (LGBTQIA व्यक्ति र यौन कार्यमा संलग्न ती व्यक्तिहरू जस्ता उप-जनसङ्ख्याहरूसँग पहिले देखि नै काम गर्ने विशेषीकृत स्थानीय सेवा प्रदायकहरू सहित) को प्रतिचित्रण व्यायाम/ अवस्था विश्लेषण समर्थन गर्ने; SRH कार्यक्रमका आवश्यकता, क्षमता र अन्तरहरू पहिचान गर्ने; र प्रभावकारी, प्रभावशाली र दीर्घकालीन SRH सेवाहरूका लागि सबै सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँगको समन्वयनमा व्यायामको योजना सञ्चालन गर्ने;
- स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहसँगको सहकार्यमा फ्ल्याश अपील प्रक्रिया (केन्द्रिय आपतकालीन राहत कोष [CERF] र देशमा आधारित संयोजित कोषहरू) सहित मानवतावादी योजना बनाउने प्रक्रिया र अपीलहरूबाट SRH वित्त व्यवस्था खोज्नमा स्वास्थ्य साझेदारहरूलाई सहायता गर्ने;
- SRH का लागि MISP को कार्यान्वयनमा प्राविधिक र सञ्चालनात्मक मार्गदर्शनका साथसाथै SRH का लागि MISP मा स्वास्थ्य साझेदारहरूलाई ओरिएन्टेसन, अन्तरनिकाय आपतकालीन प्रजनन स्वास्थ्य (IARH) किटहरू³¹ र अन्य संसाधनहरू उपलब्ध गराउने; र
- IARH किट र आपूर्तिहरूको समन्वित खरिद र वितरणलाई समर्थन गर्ने, दीर्घकालीन, स्थिर SRH खरिद र वितरण प्रणालीहरूका लागि आपूर्तिहरू र योजनाको उपभोग बारे आधारभूत डाटा सङ्कलनमा साझेदारहरूलाई सहायता गर्ने।

SRH संयोजकले निम्न कार्यका लागि जानकारी प्राप्त गरी प्रयोग गर्नका लागि समग्र स्वास्थ्य क्षेत्र/समूह समन्वयन प्रक्रियाको सन्दर्भमा कार्य गर्नुहुन्छ:

- गुणस्तर र स्थिरतालाई सहज बनाउन SRH का लागि MISP सेवाहरू निरीक्षण गरिएका छन् भनी सुनिश्चित गर्न; सेवाहरू निरीक्षण गर्न SRH का लागि MISP को जाँचसूची (परिशिष्ट B हेर्नुहोस्) उपयोग गर्न;
- सबै स्तरहरूको बीचमा नियमित सञ्चार सुनिश्चित गर्न र समग्र स्वास्थ्य समन्वयन प्रक्रियामा समाधान आवश्यक पर्ने प्रमुख निष्कर्ष र चुनौतीहरू बारे रिपोर्ट गर्न;
- सेवा डेलिभरी डाटा सङ्कलन गरी लागू गर्न, खोजहरू विश्लेषण गर्न, सेवा अन्तरहरूका लागि समाधानहरू पहिचान गर्न र विस्तृत SRH सेवाहरूको प्रावधानका लागि योजना बनाउन;
- सहक्रियता, आवश्यकता, अन्तर र अवसरहरू पहिचान गर्नका लागि सबै सरोकारवालाहरूसँग बैठकहरूको योजना बनाउने कार्यलाई सहज बनाउन; र
- जति सक्दो छिटो र आपतकालीन अवस्था प्रारम्भ भएको तीनदेखि छ महिनाभित्र सेवाग्राहीमा केन्द्रित विस्तृत SRH सेवाहरूको स्थापनालाई समर्थन गर्न।

31 ARH किटहरू बारे थप जानकारीका लागि एकाइ 9 हेर्नुहोस्।

किशोर-किशोरीहरू

SRH का लागि MISP ले सबै किशोर-किशोरीका आवश्यकताहरूलाई सम्बोधन नगर्न सक्छ र SRH का लागि MISP कार्यान्वयन गर्दा सबै किशोर-किशोरीका SRH सिद्धान्तहरू समाविष्ट गर्न सम्भव नहुन सक्छ। यस्तो अवस्थामा, SRH संयोजकले किशोर-किशोरीहरूलाई SRH समन्वयन, परियोजना डिजाइन र कार्यान्वयनमा अर्थपूर्ण ढंगले संलग्न गराउनुपर्छ र किशोर-किशोरीका मैत्रीपूर्ण SRH सेवाहरूको प्रावधानलाई समर्थन गर्नुपर्छ। सन्दर्भ गरिनुपर्ने एउटा मद्दतपूर्ण संसाधन भनेको किशोर-किशोरी मैत्रीपूर्ण SRH का लागि MISP सेवाहरूको स्थापना र प्रावधानबारे अतिरिक्त मार्गदर्शनका लागि सेभ दि चिल्ड्रेन र UNFPA द्वारा विकास गरिएको मानवतावादी वातवरणका लागि किशोर-किशोरी SRH टुलकिट हो।³² टुलकिटबाट किशोर-किशोरी मैत्रीपूर्ण SRH सेवाको जाँचसूचीको अद्यावधिक संस्करणका लागि परिशिष्ट E हेर्नुहोस्।

SRH संयोजकको स्थानलाई किन प्राथमिकता दिई राखिएको छ?

प्रमाणले SRH प्रतिक्रिया समर्थन गर्नका लागि उपयुक्त प्राविधिक दक्षता र समन्वयन बिना SRH का लागि MISP का महत्वपूर्ण सेवाहरूको कार्यान्वयनमा तिनीहरूलाई प्रायः बेवास्ता, कम प्राथमिकता दिने वा छुट्याउने गरिन्छ भनी देखाउँछ।

SRH कार्य समूहका बैठकहरूमा को सहभागी हुनुपर्छ?

नियमित रूपमा SRH समन्वयन बैठकहरू आयोजना गर्ने भनेको SRH संयोजकका जिम्मेवारीहरूमध्ये एक हो। निम्न सहित मानवतावादी स्वास्थ्य प्रतिक्रियाका सम्बन्धित कार्यकर्ताहरू यी बैठकहरूमा सहभागी हुनुपर्छ:

- स्वास्थ्य मन्त्रालय र अन्य कुनै सम्बन्धित मन्त्रालय;
- स्थानीय र अन्तर्राष्ट्रिय विकास, मानवतावादी र नागरिक समाज संस्थाहरू र SRH दक्षता र अनुभव भएका नीजि क्षेत्रका कार्यकर्ताहरू;
- दाताहरू;
- संरक्षण कार्य समूह र यसको GBV जिम्मेवारी क्षेत्र;
- प्रभावित समुदायहरूबाट प्रतिनिधिहरू; र
- संयुक्त राष्ट्र जनसङ्ख्या कोष (UNFPA), शरणार्थीहरूका लागि संयुक्त राष्ट्र उच्चायुक्त (UNHCR), संयुक्त राष्ट्र बाल कोष (UNICEF), अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवास संस्था (IOM), मानवतावादी मामिलाको समन्वयनका लागि संयुक्त राष्ट्र कार्यालय (UNOCHA) र विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन (WHO) जस्ता संयुक्त राष्ट्र निकायहरू।

समन्वयन प्रक्रियामा साझेदारहरूको रूपमा, निकायहरू समग्र स्वास्थ्य क्षेत्र/समूह बैठकहरूमा छलफल गर्नका लागि SRH सँग सम्बन्धित समस्याहरू उठाउन जिम्मेवारी छन्।

³² मानवतावादी परिस्थितिहरूमा किशोर-किशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यको टुलकिट: मानवतावादी परिस्थितिहरूमा प्रजनन स्वास्थ्यको लागि अन्तरनिकाय फिल्ड म्यानुअलको सहयोगी (सेभ दि चिल्ड्रेन (Save the Children) र UNFPA, सेप्टेम्बर २००९), https://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/UNFPA_ASRHtoolkit_english.pdf.

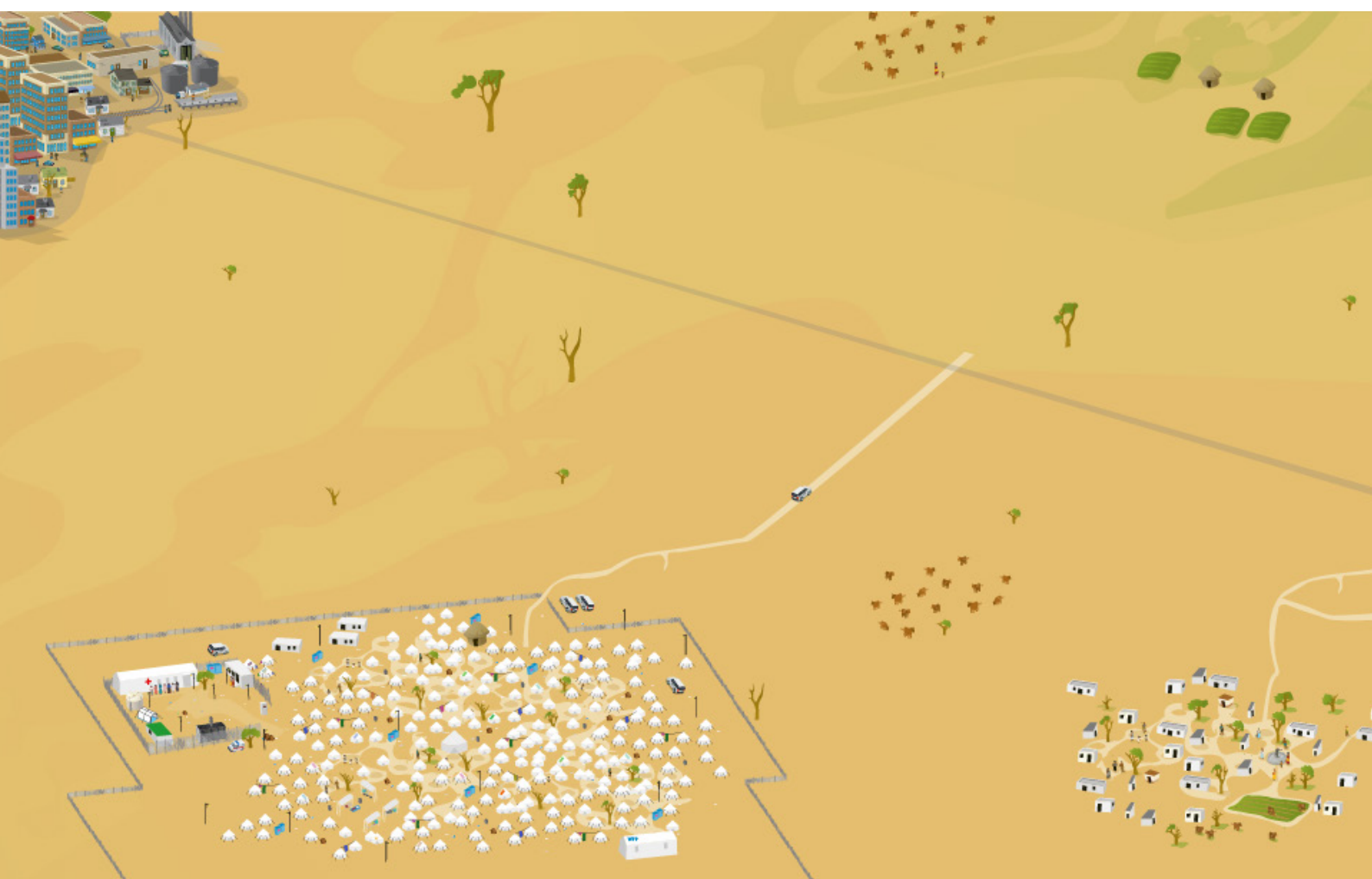
राष्ट्रिय र उप-राष्ट्रिय स्तरहरूमा SRH समन्वयन

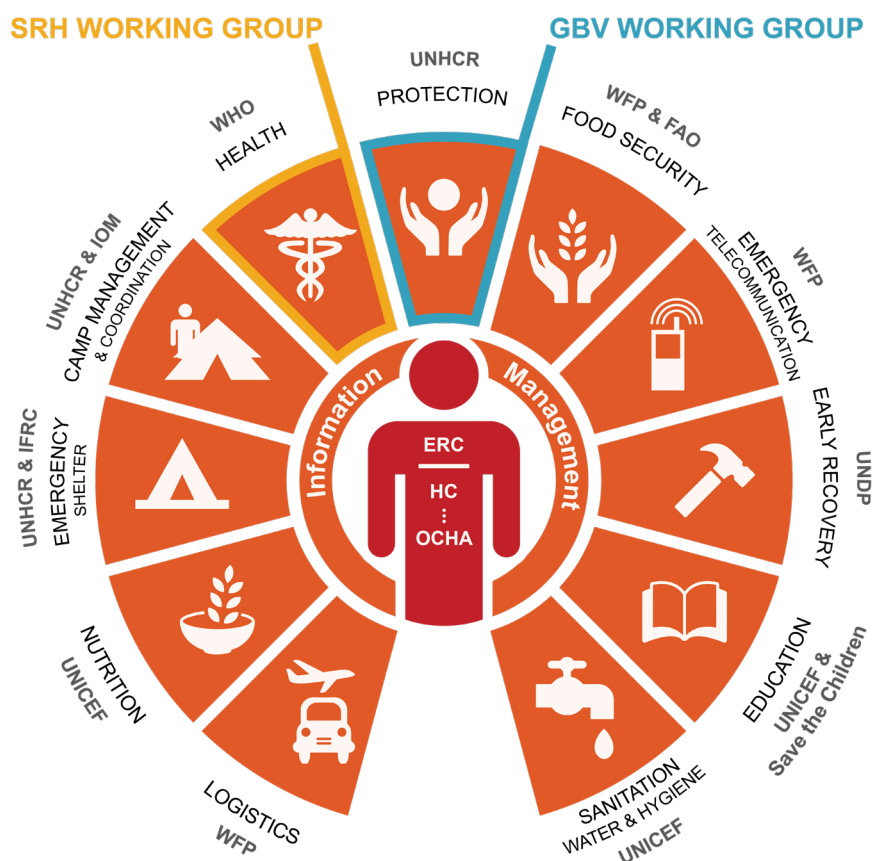
राष्ट्रिय र उप-राष्ट्रिय स्तरमा SRH समन्वयनलाई बुझ्नका लागि, शरणार्थी परिस्थितिमा आन्तरिक रूपमा विस्थापित जनसङ्ख्याहरूको परिस्थितिमा समन्वयन प्रक्रियाहरू भिन्न-भिन्न हुन्छन् भन्ने कुरालाई याद राख्न महत्त्वपूर्ण हुन्छ।

- ▶ तपाईं शरणार्थी परिस्थितिमा काम गर्दै हुनुहुन्छ भने, UNHCR प्रतिक्रियाको समग्र समन्वयनका लागि जिम्मेवार हुन्छ।
- ▶ तपाईं आन्तरिक विस्थापन परिस्थितिमा काम गर्दै हुनुहुन्छ भने, UNOCHA 'समूह पद्धति' (पृष्ठ २६ मा व्याख्या गरिएको) प्रयोग गरेर समग्र समन्वयनका लागि जिम्मेवार छ।

यी समन्वयनका संरचनाहरू सञ्चालनात्मक रूपमा भिन्न हुँदा, प्रत्येक आपतकालीन अवस्थाको प्रारम्भमा SRH का लागि MISP कार्यान्वयन एउटै रहन्छ भनी सुनिश्चित गर्ने साझेदारहरूका दायित्वहरू याद राख्न महत्त्वपूर्ण हुन्छ।

शरणार्थीहरू र आन्तरिक रूपमा विस्थापित जनसङ्ख्याहरूका प्रतिक्रियाहरूका समन्वयन प्रक्रियाहरू बीचका भिन्नताहरू बारे थप जानकारीका लागि, कृपया मानवतावादी समन्वयनमा उत्कृष्ट प्रतिक्रिया निर्माण गर्ने प्रशिक्षण (<https://www.buildingabetterresponse.org>) हेर्नुहोस् वा UNOCHA र UNHCR का वेबसाइटहरूमा जानुहोस्।

स्रोत: “समूह पद्धति भनेको के हो?” मानवतावादी प्रतिक्रिया, अप्रिल ८, २०१९ मा पहुँच गरिएको
<https://www.humanitarianresponse.info/en/about-clusters/what-is-the-cluster-approach>.

विश्वव्यापी समूह नेतृत्वका संक्षिप्त रूपहरू

FAO	खाद्य तथा कृषि संगठन
IFRC	इन्टरनेशनल फेडरेशन अफ रेड क्रस एण्ड रेड क्रिसेन्ट सपसाइटिज
IOM	अन्तर्राष्ट्रिय आप्रवास संस्था
OCHA	मानवतावादी मामिलाको समन्वयन कार्यालय
UNAID	संयुक्त राष्ट्र HIV/AIDS कार्यक्रम
UNDP	संयुक्त राष्ट्र विकास कार्यक्रम
UNEP	संयुक्त राष्ट्र वातावरण कार्यक्रम
UNFPA	संयुक्त राष्ट्र जनसङ्ख्या कोष
UNHCR	शरणार्थीहरूका लागि संयुक्त राष्ट्र उच्चायुक्त
UNICEF	संयुक्त राष्ट्र बाल कोष
WFP	विश्व खाद्य कार्यक्रम
WHO	विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन

राष्ट्रिय स्तरमा नेतृत्व र समन्वयनको जिम्मेवारी सो क्षेत्रमा थप योग्यता भएका विभिन्न निकायहरूलाई दिन सकिन्छ भन्ने कुरामा ध्यान दिनुहोस्।

SRH संयोजकलाई कस्तो सहायता आवश्यक पर्छ?

SRH संयोजकलाई निम्न कुराहरूमा प्रशासन, सञ्चार र लोजिस्टिक कर्मचारीद्वारा सहायता गरिनुपर्छ:

- ▶ SRH समन्वयन बैठकहरूको प्रबन्ध मिलाउनका लागि मद्दत गर्न;
- ▶ महिला, किशोर-किशोरी, LGBTQIA व्यक्ति, अपाङ्गता भएका मानिस र विपत्तिबाट प्रभावित अन्य सामुदायिक सदस्यहरूको प्रतिनिधित्व गर्ने नेटवर्क र संस्थाहरू सहित स्थानीय नागरिक समाजका समूहहरूको अर्थपूर्ण समावेशन पहिचान र सुनिश्चित गर्न;
- ▶ बैठकको मिनेट कायम राख्न र पोस्ट गर्न;
- ▶ परिस्थितिमूलक अद्यावधिक, प्रशिक्षण र सम्बन्धित संसाधनहरू साझा गर्न; र
- ▶ SRH आपूर्तिहरू अर्डर, भण्डार र वितरण गर्नका लागि स्वास्थ्य र लोजिस्टिक क्षेत्र/समूहसँग कार्य गर्न।

SRH संयोजक र अन्यका लागि SRH का लागि MISP सँग सम्बन्धित उपयोगी संसाधनहरू iawg.net मा फेला पार्न सकिन्छ।

सबल र सफल SRH समन्वयन बैठक वा कार्य समूहहरूका केही विशेषताहरू के-के हुन्?

सबल र सफल SRH समन्वयन बैठक वा कार्य समूहहरू:

- ▶ सन्दर्भका शर्तहरू (SRH का लागि MISP को कार्यान्वयन र निर्माणमा केन्द्रित) मा सहमति जनाएका छन्;
- ▶ सुसज्जित छन् र SRH का लागि MISP को सेवा कभेज सुनिश्चित गर्न रणनीतिक योजना र समस्या समाधानका लागि प्रयोग गरिन्छ;
- ▶ समन्वयन प्रयासको नेतृत्व वा सह-नेतृत्वमा स्वास्थ्य मन्त्रालयको सक्रिय संलग्नता छ;
- ▶ सबै सरोकारवालाका लागि विज्ञापित छन् र सबै सम्बन्धित निकाय र प्रभावित समुदायका सदस्यहरूका लागि खुला छन् जसमा प्रायः अधिकारहीन हुने जनसङ्ख्याहरू (उदाहरण, किशोर-किशोरीहरू, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, LGBTQIA व्यक्तिहरू) बाट प्रतिनिधित्व समावेश छ;
- ▶ पहुँचयोग्य स्थानमा नियमित आधारमा आयोजित गरिन्छ—सामान्यतया आपतकालीन अवस्थाको प्रारम्भमा हप्ताको एक पटक; र
- ▶ समय प्रभावशाली छन् र SRH का लागि MISP क्रियाकलापहरूको उचित र विस्तृत कभरेज सुनिश्चित गर्नका लागि कार्य-उन्मुख कार्यसूची आधारित छन्।

बैठकहरूको सहजीकरण:

- ▶ बराबर सहभागिता, प्रभावकारी सुनाइ र टिपोट लेखनलाई समर्थन गर्नुपर्छ;
- ▶ बैठक पछि मिनेटको वितरणको माध्यमद्वारा सुदृढ हुनुपर्छ; बैठकको मिनेट मानवतावादी प्रतिक्रिया वेबसाइट (humanitarianresponse.info), मा पनि पोस्ट गरिएको हुनुपर्छ र SRH संयोजकले प्रमुख बुँदाहरू स्वास्थ्य समूह अवस्थाका रिपोर्टहरू (साइट्रेप्स) मा समावेश गरिएको छ र स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहको योगदानको भागको रूपमा यसका साइट्रेप्सका लागि UNOCHA मा सञ्चार गरिएको छ भनी सुनिश्चित गर्नुपर्छ;

- ▶ प्रत्येक बैठकको सुरुवातमा कार्य समूहका लागि SRH का लागि MISP र कार्य योजनालाई समीक्षा गरेर नयाँ निकायहरू र कर्मचारीको परिक्रमणलाई समायोजित गर्नुपर्छ; विभिन्न संस्थाहरूले SRH का लागि MISP वकालत पाना र सारांश ("संक्षिप्त रूप" पनि भनिन्छ) (परिशिष्टहरू E र F) को वितरण र समीक्षा गर्न बैठकको सुरुवातमा नेतृत्व लिन सक्छन्।

SRH समन्वयलाई तीव्र/दीर्घकालीन विपदको समय पश्चात कसरी कायम राख्न सकिन्छ?

अन्तर्राष्ट्रिय SRH संयोजकहरूले आफ्नो कार्यको प्रारम्भमा स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई सक्रिय रूपमा संलग्न गराउनुपर्छ वा समन्वयनको प्रयासलाई नेतृत्व वा सह-नेतृत्व गर्नका लागि स्थानीय काउन्टरपार्टलाई पहिचान गर्नुपर्छ। यसले कुनै पनि कर्मचारी टर्नओभरको अवधिमा सहज पारगमनलाई सुनिश्चित गर्ने छ जुन SRH समन्वयन ग्रहण गर्न स्वास्थ्य मन्त्रालयको लागि लक्ष्य राख्दा हुन्छ।

सन् २०१५ को भूकम्प(हरू) पछिको नेपाल: SRH का लागि MISP को तत्परता र समन्वयन

नेपालमा सन् २०१५ को भूकम्प(हरू) भन्दा अगाडि, सरकार र साझेदारहरू मिलेर SRH मा प्रतिबद्धता र लगानीहरू गरेका थिए र IARH किटहरूको समन्वयन र पूर्व-स्थापन सहितका तत्परता क्रियाकलापहरूमा SRH का लागि MISP लाई समावेश गरिएको थियो। विनाशकारी भूकम्प गएको दुई दिनभित्र, स्वास्थ्य समूहअन्तर्गत काठमाण्डौंमा SRH समन्वयन प्रक्रिया प्रारम्भ गरिएको थियो।³³ यो प्रयास स्वास्थ्य सेवा विभाग, पारिवारिक स्वास्थ्य विभाग र UNFPA को नेतृत्वमा गरिएको थियो।

दाताको सहायतालाई सफलतापूर्वक सुरक्षित गर्न र प्रभावित समुदायहरूमा पुग्नका लागि साझेदारहरूबीच तुरुन्तै नेतृत्व र सहकार्य गठन भयो। राष्ट्रिय तहमा, नेपालले RH उप-समूहको रूपमा यसको SRH कार्य समूहलाई नियुक्त गर्‍यो। काठमाडौंमा बैठकहरू द्रुत गतिमा सुरु हुने खबर आएको थियो; स्वास्थ्य सेवा विभाग, संयुक्त राष्ट्र निकाय, स्थानीय र अन्तर्राष्ट्रिय NGO र किशोर-किशोरीहरू सहित प्रमुख सरोकारवालाहरू RH उप-समूह समन्वयन बैठकहरूमा संलग्न थिए। ग्रामिण क्षेत्रहरूमा, जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयले अस्थायी अस्पताल, गतिशील RH शिविर र आपूर्ति वितरण प्रक्रियाहरू स्थापना गर्ने सहित प्रतिक्रिया प्रयासहरूलाई नेतृत्व गर्‍यो जसले गर्दा SRH का लागि MISP लाई थप ग्रामिण र रिमोट समुदायहरूमा पुग्ने प्रयासहरूमा समाहित हुन अनुमति मिल्यो।

33 Myers, et al., "न्यूनतम प्रारम्भिक सेवा प्याकेज कार्यान्वयन गर्नमा सहजकर्ता र अवरोधहरू।"

SRH का लागि MISP लाई विश्वव्यापी प्रक्रियाहरूले कस्तो नीति र प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउँछ?

विश्वव्यापी स्वास्थ्य समूह: WHO को नेतृत्वमा रहेको विश्वव्यापी स्वास्थ्य समूहमा राष्ट्रिय तहका लगभग ७०० जना साझेदार सम्मिलित छन् जसमध्ये ५५ जना विश्वव्यापी तहमा रणनीतिक रूपमा संलग्न छन्। यी संस्थाहरूले विपद परिस्थितिहरूमा SRH का लागि सहित पूर्वानुमानयोग्य र उत्तरदायी स्वास्थ्य कार्य सुनिश्चित गर्न सहकार्यात्मक रूपमा कार्य गर्छन्।³⁴ शरणार्थी विपदका लागि, UNHCR SRH का लागि सहित नेतृत्व समन्वय निकाय हो।

विपदको समयमा RH को लागि IAWG: विपदको समयमा RH को लागि IAWG वैविध्यपूर्ण, उच्च रूपमा सहयोगपूर्ण गठबन्धन हो जसले द्वन्द्व र प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित मानिसका लागि गुणस्तर SRH सेवाहरूमा पहुँच विस्तार गर्न र बलियो बनाउन कार्य गर्छ। समूह संयुक्त राष्ट्रका निकायहरू र गैर-सरकारी मानवतावादी, विकास, अनुसन्धान र वकालत संस्थाहरूको समावेशीमा १९ जना सदस्यको सञ्चालन समितिको नेतृत्वमा छ। २०१८ मा ४५० एजेन्सीहरूसँग २८०० भन्दा बढी व्यक्तिगत सदस्यहरूसँग, समूहले अर्धवार्षिक बैठकहरू (२०१७ को अनुसार) मार्फत सदस्यहरूसँग सहकार्य गर्दछ जहाँ स्थानीय र अन्तर्राष्ट्रिय साझेदारहरूले क्रियाकलाप र संसाधनहरू साझा गर्छन्, सहयोगपूर्ण प्रयासहरू आरम्भ गर्छन् र सम्बोधन गरिनुपर्ने क्षेत्रमा समस्याहरूलाई विश्लेषण गर्छन्।³⁵ विपदको समयमा RH को लागि IAWG मा १२ सक्रिय उप-कार्यरत समूहहरू थिए जसको माध्यमबाट सदस्यहरूले महत्त्वपूर्ण SRH शीर्षकहरू सम्बोधन गर्छन्। उप-कार्यरत समूहहरूले आफ्नै सन्दर्भका सर्तहरू विकास गर्ने गर्छन्, जुन वार्षिक रूपमा अद्यावधिक गरिन्छ। SRH का लागि MISP उप-कार्यरत समूह आफ्ना सन्दर्भका सर्तहरू सम्बोधन गर्न, खोजहरू साझा गर्न र सुधारका क्षेत्रहरू पहिचान गर्नका लागि टेलिकन्फरेन्सको माध्यमद्वारा नियमति रूपमा बैठक बस्छ। यी बैठकहरू र सन्दर्भका सर्तहरूबाट कार्यान्वित कार्यहरूबाट प्राप्त भएका खोजहरूले नयाँ आपतकालीन अवस्थाहरूमा थप समन्वय र प्रभावकारी SRH का लागि MISP प्रतिक्रियाको समर्थन गर्छन्। यो विश्वव्यापी तहको कार्यले क्षेत्रका क्रियाकलापहरूलाई कसरी समर्थन गर्न सक्छ भन्ने कुराको उदाहरण हो। विपदको समयमा RH को लागि IAWG मा सामेल हुनेबारे थप विवरणहरूका लागि, कृपया iawg.net कृपया।

लोजिस्टिक्स समूह: विश्व खाद्य कार्यक्रम (WFP) को नेतृत्वमा रहेको लोजिस्टिक्स समूहले क्रियाशील निर्णय-निर्माणको समर्थन गर्न र मानवतावादी आपतकालीन प्रतिक्रियाको पूर्वानुमानीयता, सामयिकता र कुशलता सुधारका लागि समन्वयन र सूचना व्यवस्थापन उपलब्ध गराउँछ। आवश्यक हुँदा, लोजिस्टिक्स समूहले सामान्य लोजिस्टिक्स सेवाहरूमा पहुँचलाई पनि सहज बनाउँछ।

GBV जिम्मेवारी क्षेत्र (GBV AoR): UNFPA को नेतृत्वमा रहेको GBV जिम्मेवारी क्षेत्रले मानवतावादी सन्दर्भमा NGO, संयुक्त राष्ट्र निकाय, शैक्षिक र अन्यलाई जीवन रक्षकने, पूर्वानुमानीयता, उत्तरदायी र प्रभावकारी GBV रोकथाम, जोखिम न्यूनीकरण र प्रतिक्रिया सुनिश्चित गर्ने साझा उद्देश्य अन्तर्गत एकसाथ ल्याउँछ। यसले मानवतावादी आपतकालीन अवस्थाहरूमा प्रतिक्रिया जनाउनको लागि प्रणाली व्यापक तत्परता र प्राविधिक क्षमतालाई सुदृढ बनाउनका लागि पनि काम गर्छ। GBV जिम्मेवारी क्षेत्र विश्वव्यापी संरक्षण समूहभित्र पर्छ। क्लसटर भित्र बस्छ।³⁶

34 विश्वव्यापी स्वास्थ्य समूहको वेबसाइट http://www.who.int/hac/global_health_cluster मा फेला पार्न सकिन्छ।

35 IAWG बैठकहरूका बारेमा थप जानकारी http://iawg.net/event_type/annual-meeting मा फेला पार्न सकिन्छ।

36 “हामी के गर्छौं” लिङ्गमा आधारित हिंसा AoR (वेबसाइट), जुन १९, २०१९ मा पहुँच गरिएको, <http://gbvaor.net>।

जोर्डनमा SRH का लागि MISP कार्यन्वयन गर्नुको वास्तविकता

मार्च २०२१ मा, सिरियामा नागरिक अशान्तिको कारण जोर्डनसहित छिमेकी देशहरूमा बस्ने सिरिया निवासीहरूको सामूहिक पलायन भयो।³⁷ राहत निकायहरूले मातृत्व, नवजात शिशु र गर्भपतन-पश्चातको स्याहार; HIV रोकथाम र उपचार; र परिवार नियोजनबारे जोर्डन स्वास्थ्य मन्त्रालयका मार्गनिर्देशनहरूमा निर्भर रहेर मानवतावादी प्रतिक्रियामा शरणार्थीहरूका SRH आवश्यकताहरू खण्डित गरिएका थिए भनी सुनिश्चित गरेका छन्।

सन् २०१३ मा, SRH का लागि MISP सेवाहरूको संयुक्त मूल्याङ्कन महिला शरणार्थी आयोग, UNFPA र रोग नियन्त्रण तथा रोकथाम केन्द्रहरूद्वारा विपत्तिबाट प्रभावित परिस्थितिहरूमा RH को विश्वव्यापी मूल्याङ्कनको भागको रूपमा जाटारी शरणार्थी शिविर र इरबिड, जोर्डनको सहरी क्षेत्रमा सिरियाली शरणार्थीहरूका लागि MISP कार्यन्वयनको स्थिति निर्धारण गर्न आयोजित गरिएको थियो। नेतृत्व स्वास्थ्य निकायहरूले वित्त व्यवस्था र आपूर्तिहरू सुरक्षित गरेर र RH केन्द्र बिन्द, सेवा र समन्वयन प्रक्रियाहरू स्थापित गरेर MISP लाई सम्बोधन गरेको कुरा नतिजाहरूबाट खुलासा भयो।

UNFPA ले जाटारीमा विशेषगरी शिविर भित्रका शरणार्थीहरूलाई केन्द्रित गर्ने साप्ताहिक समन्वयन बैठकहरू आयोजित गर्‍यो र अम्मान, जोर्डनमा शरणार्थीको आगमन र समग्र रूपमा विपदमा केन्द्रित हुने मासिक बैठकहरू आयोजित गर्‍यो। यद्यपि, अधिकांश शरणार्थीहरू उपस्थित भएका इरबिड र अन्य सहरी क्षेत्रहरूमा समन्वयनको कमी भइरहेको थियो। सुरक्षित रगत दानसहित मातृ तथा नवजात स्वास्थ्य सेवाहरू सहरी क्षेत्रहरूमा कार्यशील थिए। यो जोर्डनमा मातृ तथा नवजात शिशुको पूर्व-अवस्थित तहको स्याहारले गर्दा सम्भव भएको थियो।

चुनौती यो थियो कि सहरी क्षेत्रहरूमा राखिएका शरणार्थीहरू जाटारी शिविरमा राखिएका ती शरणार्थीहरू जस्तै दृश्यवान थिएनन् जसले गर्दा उनीहरू बढी असुरक्षित भए। उदाहरणका लागि, उनीहरूलाई उपलब्ध भएको सेवाको प्रकार र स्थानबारे जानकारीको कमी थियो। जाटारीमा, क्षेत्रीय साझेदारहरूले उन्नत मातृ तथा नवजात स्याहार प्रस्ताव गरे तर यौन हिंसाको रोकथाम र उत्तरजीवीका लागि चिकित्सकीय स्याहारको प्रावधानमा अन्तरहरू थिए। यो यौन हिंसा रोक्ने र त्यसमा प्रतिक्रिया जनाउने स्वास्थ्य प्रदायकहरूको ध्यानाकर्षणको कमीले भएको हो भनी विचार गरिएको थियो।

समग्रमा, क्षेत्रीय तहको प्रतिक्रियामा SRH का लागि MISP को बढ्दो सचेतना भएको कुरा यो मूल्याङ्कनबाट खुलासा भयो। यसले सहरी क्षेत्रमा कार्य गर्ने चुनौतीहरू र विपत्तिबाट प्रभावित सबै मानिससँग सेवाहरूको ज्ञान र पहुँच छ भनी सुनिश्चित गर्नुको महत्त्वलाई दर्शाएको पनि छ।

³⁷ Krause, et al., "सिरियाली शरणार्थीहरूका लागि प्रजनन स्वास्थ्य सेवाहरू।"

एकाइ 2: मुख्य बुँदाहरू

- ▶ SRH प्रतिक्रियाको समर्थन गर्न उचित प्राविधिक दक्षता र सरोकारवालाको समन्वयन बिना, SRH का लागि MISP का महत्वपूर्ण, जीवन रक्षक सेवाहरूलाई प्रायः बेवास्ता गरिने र मध्यवर्तीहरूलाई छुट्याउने वा कम प्राथमिकता दिने भएकोले नेतृत्व SRH निकाय र SRH संयोजक हुन महत्वपूर्ण हुन्छ। यसले प्रभावित जनसङ्ख्याहरूका लागि जीवन जोखिममा पार्ने खालका परिणामहरू निम्त्याउन सक्छ।
- ▶ SRH नेतृत्व निकायको सहायतामा SRH संयोजकको भूमिका भनेको क्रियाशील र प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउने, सबै सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग नियमित बैठकहरू आयोजित गर्ने, SRH सेवा र सामग्रीहरूको उपलब्धताबारे जानकारी साझा गर्ने, SRH सेवाहरूको बारेमा समुदाय सचेत छ भनी सुनिश्चित गर्ने, आपूर्तिहरूका लागि स्वास्थ्य तथा लोजिस्टिक्स क्षेत्र/समूहसँग कार्य गर्ने र स्वास्थ्य/GBV/HIV समन्वयन प्रक्रियाहरूको मद्दतले विद्यमान SRH सेवाहरू र SRH का लागि MISP कार्यान्वयनसँग सम्बन्धित अन्तर र चुनौतीहरूको प्रतिचित्रण र विश्लेषण गर्ने हो।
- ▶ मानवतावादी स्वास्थ्य प्रतिक्रियाका सबै सम्बन्धित कार्यकर्ताहरू SRH समन्वयन बैठकहरू (स्वास्थ्य मन्त्रालय, अन्तर्राष्ट्रिय NGO, नागरिक समाज संस्थाहरू, SRH मा काम गर्ने नीजि क्षेत्र, संरक्षण कार्य समूह —GBV जिम्मेवारी क्षेत्र सहित— प्रभावित समुदायहरूबाट प्रतिनिधिहरू र संयुक्त राष्ट्र निकायहरू) मा सहभागी हुनुपर्छ।

चुनौती र समाधानहरू

चुनौतीहरू	समाधानहरू
कहिलेकाहीँ मानवतावादी कार्यकर्ताहरूमा SRH को बुझाइ र/वा प्राथमिकताको कमीले समग्र स्वास्थ्य प्रतिक्रियामा SRH का लागि MISP को कार्यान्वयन कठिन बनाउन सक्छ। SRH र SRH का लागि MISP लाई उपयुक्त रूपमा प्राथमिकता दिइएको र समाहित गरिएको छ भनी कसरी सुनिश्चित गर्ने?	SRH को लागि MISP The Sphere Handbook, CERF जीवन रक्षक मापदण्ड, मानवतावादी परिस्थितिहरूमा प्रजनन स्वास्थ्यको लागि अन्तरनिकाय फिल्ड म्यानुअल र स्वास्थ्य समूह मार्गदर्शकमा प्रतिबिम्बित स्वीकार्य अन्तर्राष्ट्रिय न्यूनतम मानक हो भनी महत्त्व दिने। SRH का लागि MISP दूर अध्ययन मोड्युल पूरा गर्न र SRH का लागि MISP वकालत र सारांश पानाहरू (परिशिष्टहरू C र E) जस्ता सम्बन्धित संसाधनहरू साझा गर्न मानवतावादी प्रतिक्रियामा समावेश भएका सबै प्राविधिक र व्यवस्थापकीय कर्मचारीलाई प्रोत्साहन गर्ने। तत्परताका प्रयासहरूको भागको रूपमा SRH का लागि MISP का जीवन रक्षक SRH सेवाहरूबारे प्रशिक्षणहरू सञ्चालन गर्ने र सम्भव भएमा, आपतकालीन अवस्था अघि स्वास्थ्य मन्त्रालय र अन्य सम्बन्धित सरकारी संस्थाहरूसँग सहकार्य गर्ने। SRH का लागि MISP आपतकालीन तत्परताको मूल्याङ्कन गर्ने।
आपतकालीन अवस्थाको सुरुवातमा, UNFPA र SRH विज्ञ निकायहरू अझैपनि क्षेत्रमा क्रियाशील नहुन सक्छन्। सुरक्षा खराब हुन सक्छ र कर्मचारीको क्षमता कमजोर हुन सक्छ। यस्तो परिस्थितिमा, निकायले SRH लाई सम्बोधन गर्नका लागि के गर्न सक्छ?	तपाईंको निकाय स्वास्थ्य प्रतिक्रियामा संलग्न छ भने, यसले SRH का लागि MISP लाई यसको कार्यक्रममा समावेश गरिएको छ भनी सुनिश्चित गर्नुपर्छ। तपाईंको निकाय वा अर्को निकाय SRH का लागि MISP को कार्यान्वयनलाई सहज बनाउनका लागि SRH मा नेतृत्व गर्न र नियमित SRH कार्यरत समूहका बैठकहरू स्थापित गर्न स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहमा स्वयंसेवी गर्न सक्छ। तपाईंको निकायले SRH का लागि MISP द्वारा सिफारिस गरिएका सबै क्रियाकलापहरू उपलब्ध गराउन सक्दैन भने, अन्य स्वास्थ्य/SRH कार्यकर्ताहरूको क्षमतालाई मूल्याङ्कन गर्नुहोस् र तपाईंको निकायले उपलब्ध गराउन नसकेका सेवाहरूका लागि प्रभावकारी सिफारिस प्रणाली स्थापित गर्नुहोस्।
SRH समन्वयनको प्रयासलाई नेतृत्व वा सह-नेतृत्व गर्नका लागि स्थानीय प्रतिरूपलाई कसरी पहिचान गर्न सकिन्छ?	क्षमता भएमा, स्वास्थ्य मन्त्रालयले समन्वयनको प्रयासलाई नेतृत्व वा सह-नेतृत्व गर्नुपर्छ। स्वास्थ्य मन्त्रालयले विद्यमान स्थानीय संस्था र तिनीहरूका क्षमताहरूमा सुझाव दिन सक्छ। समन्वयनको प्रयासलाई नेतृत्व वा सह-नेतृत्व गर्नका लागि उम्मेदवारहरू पहिचान गर्न SRH कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने विद्यमान स्थानीय कार्यकर्ताहरूको प्रतिचित्रण गर्नुहोस्।

अधिकारहीन भएका जनसङ्ख्याहरूलाई समन्वयन पहलहरूमा कसरी समावेश गर्न सकिन्छ?

SRH कार्यरत समूहको मद्दतले स्थानीय किशोर-किशोरी, महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र LGBTQIA र विपत्तिबाट प्रभावित जनसङ्ख्याको माझबाट प्रायः अधिकारहीन गराइने समूहहरूका प्रतिनिधिहरूलाई पहिचान गर्नुहोस्। SRH कार्यरत समूहका बैठकहरूमा प्रतिनिधित्वका लागि यी नेतृत्वकर्ताहरूलाई निमन्त्रणा दिनुहोस्।

SRH का लागि MISP को बारेमा कहिल्यै पनि नसुनेका SRH कार्यरत समूहका सदस्यहरूका लागि के गर्न सकिन्छ?

SRH कार्यरत समूहका बैठकहरूको प्रारम्भिक हप्तामा र महिनामा, SRH का लागि MISP को बारेमा संक्षिप्त अभिमुखीकरण प्रस्तुत गरेर सुरु गर्नुहोस्। SRH का लागि MISP को सारांश ("संक्षिप्त रूप" पनि भनिन्छ) साझा गर्नुहोस् र SRH को कार्यरत समूहको समग्र उद्देश्य भनेको लागि विपत्तिबाट प्रभावित सबै जनसङ्ख्याहरूमा SRH का लागि MISP पूर्णरूपमा पहुँचयोग्य छ भनी सुनिश्चित गर्न सहकार्यात्मक रूपमा कार्य गर्ने हो। भनी व्याख्या गर्नुहोस्। SRH कार्यरत समूहका बैठकहरूमा सामेल हुने कर्मचारी र नयाँ निकायहरूको उच्च परिक्रमण भएमा, प्रत्येक बैठकको सुरुवातमा SRH का लागि MISP लाई र कार्यरत समूहको लागि कार्य योजनालाई समीक्षा गर्नुहोस्।

SRH का लागि MISP निरीक्षणको जाँचसूची: समन्वयन

तलको SRH का लागि MISP निरीक्षण जाँचसूची मानवतावादी परिस्थितिहरूमा SRH सेवा प्रावधान निरीक्षण गर्नका लागि प्रयोग गर्न सकिन्छ।

1. SRH नेतृत्व निकाय र SRH संयोजक			
		हो	होइन
1.1	नेतृत्व SRH निकायको पहिचान गरियो र SRH संयोजक स्वास्थ्य क्षेत्र/समूहमा कार्य गरिरहेको छ		
	नेतृत्व निकाय		
	SRH संयोजक		
1.2	SRH सरोकारवाला बैठकहरू स्थापित गरियो र नियमित रूपमा बैठक भइरहेको छ ³⁸	हो	होइन
	राष्ट्रिय (मासिक)		
	उप-राष्ट्रिय/जिल्ला (अर्द्ध-साप्ताहिक)		
	स्थानीय (साप्ताहिक)		
1.3	सम्बन्धित सरोकारवालाहरू SRH कार्यरत समूहका बैठकहरूमा नेतृत्व गर्छन्/सहभागी हुन्छन्	हो	होइन
	स्वास्थ्य मन्त्रालय		
	UNFPA र अन्य सम्बन्धित संयुक्त राष्ट्र निकायहरू		
	अन्तर्राष्ट्रिय NGOs		
	स्थानीय NGOs		
	सुरक्षा/GBV		
	HIV		
	अधिकारहीन भएका (किशोर-किशोरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, LGBTQIA मानिसहरू) सहित नागरिक समाज संस्थाहरू		
1.4	स्वास्थ्य/सुरक्षा/GBV/क्षेत्र/समूह र राष्ट्रिय HIV कार्यक्रमका इनपुटहरूको सहायताले विद्यमान SRH सेवाहरूको प्रतिचित्रण र पुनरीक्षण सुनिश्चित गर्नुहोस्		
2. जनसाङ्ख्यिकीय			
2.1	जम्मा जनसङ्ख्या		
2.2	प्रजनन हुने उमेरका (१५-४९ उमेर, २५% जनसङ्ख्यामा अनुमान गरिएको) महिलाहरूको सङ्ख्या		
2.3	यौन कार्यमा सक्रिय पुरुषहरू (२०% जनसङ्ख्यामा अनुमान गरिएको) को सङ्ख्या		
2.4	अपरिपक्व जन्म दर (राष्ट्रिय आयोजक र/वा प्रभावित जनसङ्ख्या, ४% जनसङ्ख्यामा अनुमान गरिएको)		

³⁸ बैठकहरू विपदको अवस्था प्रारम्भ भएदेखि नै थप बारम्बार रूपमा हुने गर्छन्।

सामग्रीहरू र आपूर्तिहरू

SRH का लागि MISP कार्यान्वयनलाई समन्वय गर्नका लागि के-कस्ता आपूर्तिहरू आवश्यक हुन्छन्?

IARH किटहरू (२०१९)

नोट: IARH किटहरू सन्दर्भ विशिष्ट र व्यापक होइनन्। संस्थाहरू IARH किटहरूकै भरमा पर्नुहुँदैन र सम्भव भएसम्म छिटो SRH आपूर्तिहरूको खरिदलाई आफ्ना नियमित स्वास्थ्य खरिद प्रणालीहरूमा समाहित गर्ने योजना बनाउनुपर्छ। यसले आपूर्तिहरूको निरन्तरतालाई मात्र सुनिश्चित गर्दैन, यसले MISP देखि व्यापक स्याहारबाट SRH सेवाहरूको विस्तारलाई पनि सक्षम गराउने छ।

पूरक सामग्रीहरू

MISP को पहिलो उद्देश्यमा यससँग सम्बन्धित IARH किट पर्दैन। यद्यपि, त्यहाँ प्रशासन र प्रशिक्षण पूरक सामग्री किट उपलब्ध छ जुन प्रशासनिक आपूर्तिहरू राष्ट्रिभिन्न खरिद गर्न नसकिँदा मात्र खरिद गरिनुपर्छ।

सक्षम वातावरण र स्वास्थ्य स्याहार प्रदायकका क्षमताहरूका अनुसार पूरक सामग्रीहरू अर्डर गर्न सकिन्छ। २०२० मा UNFPA बाट पूरक सामग्रीहरू उपलब्ध हुने छन्।

सेवा डेलिभरी स्तर	वस्तु	पूरक हुन
समन्वयन	किट ० प्रशासन र प्रशिक्षण	सबै किटहरू

एकाइ 2 प्रश्नोत्तर: SRH का लागि MISP को समन्वयन

1. नेतृत्व SRH निकायले SRH को प्राथमिकता र SRH का लागि MISP सेवाहरूको प्रभावकारी प्रावधान सुनिश्चित गर्नका लागि स्वास्थ्य साझेदारहरूलाई क्रियाशील र प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउन र समन्वित योजनालाई सहज बनाउन न्यूनतम एक वर्षका लागि पूर्णकालीन SRH संयोजक तत्कालै समर्पित गर्नुपर्छ।

सही वा गलत

2. SRH का लागि MISP मा, नेतृत्व SRH संस्था निम्न बाहेक सबै कुराका लागि जिम्मेवार हुन्छ:

- a. सबै सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग नियमित बैठकहरू आयोजित गर्ने
- b. विद्यमान SRH सेवाहरूको मात्र प्रतिचित्रण गर्ने र स्वास्थ्य/GBV/HIV समन्वयन प्रक्रियाहरूबाट छुट्याउने
- c. SRH संयोजक नियुक्त गर्ने
- d. SRH सेवा र सामग्रीहरूको उपलब्धताबारे जानकारी साझा गर्ने
- e. समुदाय SRH सेवाहरूको उपलब्धता र स्थानबारे सचेत छ भनी सुनिश्चित गर्ने

3. कार्यरत समूहका बैठकहरूमा को-को सहभागी हुनुपर्छ?

- a. प्रभावित समुदायबाट प्रतिनिधिहरू
- b. NGOs
- c. नागरिक समाज संस्थाहरू
- d. GBV संयोजक
- e. माथिका सबै

4. सफल SRH समन्वयनका तत्वहरूमा निम्न बाहेक सबै समावेश छन्:

- a. सन्दर्भका सर्तहरूमा सहमति जनाउने
- b. स्वास्थ्य मन्त्रालयलाई समन्वयनको प्रयासको नेतृत्व वा सह-नेतृत्वमा संलग्न गराउने
- c. उचित प्रशासनिक, सञ्चार र लोजिस्टिक्स सहायता लिने
- d. आपतकालीन अवस्थाको सुरुवातमा मासिक वा द्वैमासिक आधारमा बैठक बस्ने

5. SRH का लागि MISP को जाँचसूची मानवतावादी आपतकालीन अवस्थाहरूमा SRH सेवा प्रावधान र समन्वयन निरीक्षण गर्नका लागि प्रयोग गर्न सकिन्छ।

सही वा गलत